

Áy-kiss

növény-kivonat
 utasítással 75 kr.
 növény-cukorkák,
 utasítással 35 krajczár.
 növény-teha,
 utasítással 25 krajczár.
 betegeknek!
 orvosok által a legjobb siker
 ak köhögés, hurut, rekedt
 nátházás (influenza), szűk
 ldalszurás, kifejezett torok
 egyéb kimerítő és gyengítő
 ek valódi minőségben kap-

szerezésnél. Temesvárott (Jó-
 helyben: Reichard testvé-
 rgyógyszerész. Budapest-
 Miskolczon: Dr. Csáthy
 RECZENBEN: dr. Rothsch-
 gyógyszerésznél.

Celli cseppek;

ezzer a gyomor min-
 ermal ellen.
 es felülmulhatatlan az
 étvágy-hiány, gyomor-
 gyengeség, rozszagú
 lehellet, szelek, savanyú
 felbűgös, zölök, gyom-
 orhurut, gyomor-gés-
 bugykepződés, túlsá-
 gos nyálkahépződés, sár-
 gaság, undor és bányás
 főfájás (ha aza gyomor-
 ból ered), gyomorgörcs,
 székszorulat, a gyomor-
 nak túlterheltsége étel
 és ital által, gilisztá,
 lép- és májbetegség,
 aranyeres bántalmak el-
 len.

hasznalati utasítá-
 s 35 kr.

Dr. Rothschnek V.
 Tamassy gyógyszerész
 Batha Zoltán gyógy-
 dón: Trocsányi Imre
 és Frigyes gyógyszer-
 és Lajos gyógyszer-
 gyar birodalom minden
 és kereskedésében.
 kár nagyban és ki-
 béa.

Károly,
 lett gyógyszerárban
 orvországban.

menyi

vi hatóság közhírre
 k Sámuel végrehaj-
 és jár. iránti vég-
 (a h. bűszörményi
 2421 sz. tjkvben
 ra az árverést 623
 ban elrendelte, és
 vi április hó 30-ik
 ységében megtar-
 si áron alól is ela-
 becsárának 10%-át
 jelzett árfolyammal
 sz. a. kelt igaz-
 képes értékpapir-
 LX. t. cz. 170. §-a
 elhelyezéséről kial-
 er hó 25. napján
 vi hatóság.
 kir. aljbíró helyett
 rád
 ársbíró.

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-
 házával szemben

HIRDETMEÉNYEK.

ajánlati pénzek és a kiadás körüli panaszok
 valamint a lap szellemi részét illető
 minden közlemények ide intszendők

gérmentlen levelek csak ismert kezékről
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda, márczius 25.

59. szám

Hirdetési díj:

Öt-hasábospeltisor egyseri beigtatásért 5 kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
 Nyiltár 4 hasábos peltisorért 20 kr.

Most lehet választani!

(6.) „Helyeslés a baloldalon“, most az egyszer azt jelenti: „Eljen Tisza Kálmán!“ a mennyiben a főrendiház baloldalát a liberális elem, vagyis a kormány-párt foglalja el, és ha az ellenzéki zsi-vajban nem tudta magát tájékozni a magyar közönség eddig, már hogy t. i. a szabadelvű elem a kormánypárthoz vagy az ellenzékhez tartozik-e, határo-zott képet alkothat magának arról most, mikor a harez a főrendiházban a sza-badelvűség és konzervatívok közt foly. A miben ha kétekednék, ám meggyő-ződhetik, ha a főrendek jobb és balolda-lának szónokait s azok nézeteit meghall-gatja. Nem lehet ezt így megkülönböz-tetni az alsóházban, hol a szabadelvűség-gel mindenik szónok kaczerkodni igyek-szik, Apponyi Albert meg legjobban, de hogy az elemek, melyhez tartozik, s mely a reformkérdésben mellette foglal-állást, a szabadelvűségről mily nézete van, azt tiszta meztelenségében a jelen-legi felsőházi vita mutatja meg.

Mindjárt először is miféle nézetet val a gróf Apponyi pártján gróf Des-sewffy Aurél? Hát azt a nézetet vallja, hogy a mágnas, tehát quasi mint egy külön emberiség a világvegeig törvény-hozónak születik. Hogy őt nem külön em-beriségnek nézni, hanem felőle azt hinni, hogy az előhaladász neki is alkalmaz-kodnia kell, oly jogfosztás, amibe ő, Dessewffy Aurél gróf nem egyez bele-soha. Hanem igenis, azt követeli a külön emberiség számára, hogy a mely tagja 3000 frt adót nem fizet, hát azt be kell vinni a házba választás után, a meny-nyiben a külön emberiség tagjának, nem törvényhozónak lenni nem lehet. Attól pedig, hogy az események őket valaha a külön emberiségi jogoktól elűnés, ő nem fél, mert most béke vagyon és a külön emberiség érdekében meg is várja az eseményektől, hogy mindig is béke le-gyen, mert hogy a különleges emberiség különleges jogai örök időkkig ne tart-sa-

nak, hogy rajtuk az idő foghatna, pláne elavulásnak lennének kitéve; hogy a hala-dásnak nekik kellene parirozni, nem pedig megfordítva, azt elképzelni nem tudja. Kéri is az ő elvtársait, hogy a haladás elveinek hódoló ezen törvényjavaslatot utasítsák vissza s hagyják meg az alsó-háznak, hogy az dolgozzék ki egy má-sikat, aztán majd egy harmadikat, utána egy negyediket, a míg végre megunja, Tiszát megbuktatja és Apponyit fogja kormánypolczra emelni. Akkor leszén Magyarországból az az ígret földje, mely a különleges emberiség óhajainak be-válik.

És a milyen volt a gr Dessewffy Aurél beszéde, olyan a többi. Valamen-nyi a körül forog: hogy mily iszonyu és rettenetes jogfosztás az idők köve-telményeinek engedni, s azt kívánni, nem tudom én hany száz olyan ember-től, a ki semmi, hogy ezután a főrendi-háznak se legyen tagja, pedig hát an-nak ugyancsak díszére vált, a magyar hazának pedig igen nagy épülésére, mert egy két hölgy vagy uracs, felhasználhatta eszközül a legtöbbet s csinálhatott vele a magyar képviselőházzal szemben fron-tot. Hát hogy ezt az elemet a főrendi-házból kizárni mily isentelenség!!! — e körül forog valamennyi szónoka a fel-sőházi jobboldalnak, álcázván céljaikat holmi választási garnirunggal, a mit már persze az alsóházból Apponyi Albertől tanultak.

Hát válasszon most az igen tisztelt közönség pártot magának a felsőházból, mert aki még nem egészen vak, az most, e vita alatt, felfedezheti a különbséget.

A hitel.

(T.) Nem neveltség az, a mint mai napság a gazda hitele áll? Hiszen ez őli meg! Mikor egy bizonyos pontig ér, és pe-dig rendszeren ahoz a ponthoz, melynél a hi-telre legnagyobb szüksége lenne, akkor meg akad, azaz, rendszeren fél uton kell megállnia.

Legsikeresebb működésének közepett, egy-szer csak azt mondják: állj! Nincs több pénz! És meg kell állnia. De még ez na-gyon jó, csak hátratelé ne menjen. Csakhogy ilyenkor aztán elkezdik hátrafelé taszítani. Es tegyék ezt meg akar kivél. Állítsák meg sikerének fél utján, vonjanak meg tőle min-den segédeszközt éppen akkor, mikor arra legnagyobb szüksége lenne, hát hogy hátra-felé fog menni, az kétségtelen, legyen az bármiféle üzletember a világon. Csakhogy a gazdát kivéve semmiféle térer nem tesznek így. A hol az üzlet emelkedését, gyarapodását látják, ott a hitelt emelik, míg ellenben a gazdánál semmiféle más gyarapo-dást nem vesznek figyelembe, csak a hold szá-mok szaporodását. Hány hold? Ez a kér-dés. Ötszáz holdra kapott enyuit, ötszáz holdnál most sincs több. A hitelt bezárjuk. És ezzel vége. Hogy és mit csináltál a köl-csönvett pénzzel? Azt nem kérjük. Szaporo-dott-e a holdak száma? Ez a kérdés. Nem szaporodott? Nincs hitel!

Tessék aztán intenzív gazdálkodni. És tessék csodálkozni azon, hogy Magyarország ban, óriási kárára a nemzetgazdaságnak, még most is a hold számra való dolgozás járja. Na igen! Mert hát ezer hold, ha bár fél annyi jövedelmet hoz is mint a te 500 holdad, ha szomszédod, kétszer annyit kép-visel. Ugyan az a föld, ugyan abban a ha-tárban van, hát ezer hold hogy ne érne két-szer annyit.

Ez a magyar gazdasági előhaladásnak isten átka! A javításoknak és befektetések-nek figyelembe nem vétele; s ha mire köl-csönöket törleszteni kell, befektetésed még annyit nem jövedelmez, meg vagy öve. Hogy merjen most már befektetéseket tenni akar ki? Azok, kik a mai pénzügyeteket kezelik, nem értik és érzik a gazda baját, a mi pedig magát a gazdaközönséget illeti, kevés kivétellel, de gravamenezesen kívül egyebet nem tesz.

Olvastam a multkor a „Gazdasági La-pok“-ban (mert ilyen is van a világon) egy memorandumot, melyben az is fel van már hozva hogy: „A hitelképességnél, a gazdák

befektetése is figyelembe veendő!“ — Na édes Istenem! — gondolom: még is hallok már valahára egy okos szót, mely ha ténynye válik, hát ezen az egy szón fog megfordulni a magyar mezei gazdaság kulturális haladása. De amig az határoz, hogy: ebben a határ-ban ennyi hold, ennyi hitel; míg a gazda kulturális törekvése és munkássága semmis; míg a birtok becsét emelő intézkedések fi-gyelembe nem vétetnek, addig nagyobb kul-turális előhaladást ne várjunk. Mert hogy valaki csak azért tegyen befektetéseket, hogy a fél uton meg keljen élni, az ugyan va-lami nagy ösztönt az intenzív gazdálkodás-hoz nem ad.

Es ennek mindnek a magyar gezdakö-zönség az oka. Az újabb megyei rendszer következtében a megyeházak terméiből kiszorulván, most már azt hiszi, hogy neki többé semmi teendője a világon; pedig ha a me-gyeház terméi helyett a gazdasági egyesüle-tek terméit keresné fel, meglátná, hogy te-vékenységének tere ime itt nyílik most, s hogy a mi eddig a megye volt, hát a gaz-daközönségre nézve az lesz ezután a gazda-sági egyesület. De miután e tárgy bővebb fejtegetést kíván, annak idejében egy másik cikkk keretébe halasztjuk

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 24.

A főrendiház a mai ülése ép oly latogatott és érdekesítő volt, mint a tegnapi. A tanácskozási terem maga, ugy mint a kar-zatok szorongásig megteltek. A főrendi-ház szervezéséről szóló törvényja-vaslat feletti általános vita folyt ma tovább.

Az első szónok Pongrácz Károly gr. volt és pedig a javaslat ellen, a ki a felső-házból kimaradó tagok álláspontjáról beszélt kifakadó és izgató hangon, mely az érde-kl-etknél nem is tévesztette el hatását. Azon tu-datban beszélt, hogy most tén utoljára szól e teremben, melyből a javaslat őt és még 500 társát „per sundam bundam“ kizárja az ajtón, akik, ha egyszer kitaszítottak, elmondhat-ják: „Lasciate ogni speranza.“ Kifakadó sza-vait, melyeket végül taps és éljenzés kísért, azzal fejezte be, hogy „a hazáért és királyért mindent, életet, vért; a compromissumért — semmit!“

Izidora sem viselte magát oly ridegen iránta, mint az első találkozás alkalmával, ugy hogy Judit szinte azt képzelé magában, talán csak ő volt elfogult, talán csak az ő szemei csalódtak, midőn Izidórárt oly vissza-tazítónak vélte. Egyáltalán sokkal derül-tebbnek, jobbkedvűnek látta most.

Két fiatal ember ült az asztalnál ven-dégül s ott maradtak késő estig. Ugy lát-szott, mindkettő udvarol Izidórának.

— Egyiket neked adom, szölt Juditnak fülebe sugva.

S nevetett és bohókásan rázta fejét, mintha csak bubos kakadujától tanulta volna el.

Judit kissé elpirult. Semmikép sem volt tréfára lánolva, de mégis mosolyra vontá ajkát, mintha csak pusztán nyájasságból tenné, kérdé:

— Melyiket?

— Azt a gesztenyebarnát, — sugá Izi-dora, — Zalán Elek urat.

S megint nevetett rázta fejét

Judit kissé oda pillantott a kijelőltre. Feltűnően szép fiatal ember volt az, jóval szebb, mint a másik, hanem bizonyos elfo-gultság és félenkség volt észrevehető rajta, a mi jóformán ügyetlennek tüntette föl. Látszott rajta, hogy nagyon érzi, mennyire hátrányban áll a másik mellett, mig amaz a fölény tudata láthatólag elbizakodottá téré.

Kenderesi Othmárnak hallotta nevezni Judit, s Latour kisasszonytól, ki mikor az asztaltól fölkeltek, hátul megrántotta ruhá-ját, mintha valami nagy titkot akarna mon-dani, annyit hallott:

— Ez a jövendőbeli urunk.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

JUDIT.

Elbeszélés.

Vétesei Arnoldtól.

(Folytatás.)

Oh, de itt minden meg volt mérgezve, a mit nyújtottak, az étel, a levegő! Itt nem maradhat. A csuszómászó féregnél hitványabb volna, ha eltűnés a gyalázatot, melyet rajta elkövettek, mondá magában. Es forró vére még lázasabban lüktetett ereiben, midőn arra gondolt, a mit még el fognak követni rajta. Talpától kezdve feje tetejéig tüzben égett egész teste.

Villogó szemei gyüöllettel futották át a szobát. Ez volt tehát melyet neki lakásul szántak! Csinos szoba volt, de valamivel egyszerűbben butorozva, mint Baranyiné boudirja. Most midőn egész lelke föl volt bősülve, ebben is szándékos lealázást látott Judit A dolyfős gazdagok éreztetni akarják vele, hogy kegyel-m kenyérre jött ide s alváték őt hóboritos szeszélyeiknek. Min-egy jel megerősítette e véleményben, min- denekelőtt azon bánásmód, melyben Izidóra egykori nevelőnőjét részesítik. Rut börtön-épében tünt fel most e szoba, melynek minden szögletéből a megvetés vigyo-rog reá.

Büszke fejét elszántan vetette hátra most s szilaján futott keresztül a szobán. Maga sem tudta, hová? Az ajtónál vissza-fordult s vad pillantással tekintett át a szobán. Holmija ott volt, a mint a kocsiról leszedték; köpenye után nyult, hogy ma-gára vegye. E pillanatban megnyílt az ajtó s belépett Baranyai ur.

Hihetőleg arra számított, hogy az in-gerültség első rohama már átajlottak a fiatal leány szívére s némileg csillapult. Ha ez volt valóban számítási tőkeletesen hely-esnek bizonyult be. Valamivel előbb még aligha meghallgatta volna lecsendesítő, meg-nyugtató szavait Judit, az első lázban nem lett volna lecsillapítva bocsánatkérése által s valószínűleg nem lett volna semmi áron párbítható az itt maradásra. Sértett büszke-sége oly nyilatkozatra ragadta volna akkor a leányt, melyet később vissza nem huzha-tott volna. Az elkekeredés első perceiben a lány csak újabb sértésnek vette volna, ha itt marasztalják.

Mindzett meggondolta Baranyai ur, midőn idáig várakozott. Alázás lelki tusakodás által kifáradt leány, lehajtva fejét, szomoruan, csendesen meghallgatta Baranyai ur szavait. Egyetlen hanggal sem szakította félbe, egyetlen cseppel sem üntött ki lelkének ke-serűségéből és mit sem tárt föl a szívét marczangoló gyötrelmekből.

Mindamellét Baranyai ur érezhette hely-zetének nehézségét, mert máskor erőteljes férfias hangja most oly elfogódott, csaknem reszketeg volt s arca egészen halvány, a mint beszélni kezdett véletlen körülmények összetalálkozásáról, beteges nek izgatott képzelődéséről, az öreg kor iránti kínálettről, mely arra készlet, hogy elázózik gyöngé-ségeit. Beszélt aztán arról, hogy ő az első percz óta, midőn ma találkozott Judittal me-leg rokonszenvet, — ha megengedi ugy mon-dani Judit, atyai szeretetet érez iránta s neje hasonló érzelmeket táplál. Ők második gyer-mekek gyanánt akarják tekinteni Juditot. Ha Juditnak talán rossz esnek itt maradni s ez első nap kellemetlenségei után talán le-győzhetlen ellenszenv támadt volna benne e

ház iránt, szóljon nyíltan, ők mélyen fogják ugyan fájálni távozását, de nem szünnék meg gondoskodni róla, bárhová menjen is a világ bármely részébe. Ha nem hiszi Judit, hogy el bírja felejtetni ez első nap szomorú benyomását, mondja meg hová kíván menni s Baranyai ur maga fogja elkísérni és mig ő él, szavát megfogja tartani; soha nem en-gedi, hogy valamiben csak legcsekélyebb szükségét is szenvedjen.

Judit nem felelt. Fejét még lejjebb haj-totta, könyei végig pereregt arczán és cse-n-desen sirt. Csak kezét nyújtotta ki keresve Baranyai ur kezét, s mikor megtalálta sokáig nem bocsátotta el.

Baranyai ur melegen megszorította a leány kezét, aztán szótlan várt, mintegy időt engedve Juditnak a csendes megfontolás és elhatározásra. Negy vagy öt percz mul-tatott el így. A leány csendesen sirt, Bara-nyai ur közelebb hajolt hozzá:

— Ugy-e, nálunk marad, édes gyer-mekem?

Judit csak fejével intett, hogy igen.

Itt maradt, ha-onlóan a szelidített kis madárhoz, mely elrepülni készül, de ha szépen simogatják, visszamegy kalitkájába. Nemso-kára ugyan újra föllobbani érezte lealázott büszkeségét, de ismét lecsillapult, mikor aranyasarga haját gyöngéden simogatta Ba-panyiné. A fatális képről egy szóval sem történt említés és meglehetősen jól eltelt a nap hátra levő része.

Az öreg asszony nem mutatta magát Szobájába vitette magának az ebédet. Ez a körülmény is hozzá járult Judit fölháboro-dott kedélyének lecsillapításához. Az öreg asszony látása csak megújította volna fogad-tatásának keserű emlékét, melyet most már feledni akart. Valóban megdöbbenőleg gyor-san tudott feledni.

Utána Szécsen Antal gróf beszélt a ház általános és részülti figyelmét kísérve. Mélyreható elmével fejtegette a választás és örökösödés elvét; a census eszméjének nem barátja, de elfogadja azt, mert célra vezető jobb eszközt nem ismer. Szólt a demokráciáról, a gentry jelentőségéről és érintve a javaslatl kapcsolatos sok más eszmét és kérdést gazdag tartalmu beszédét azon kijelentéssel végzte, hogy a törvényjavaslatot elfogadja. Az éljenzések elhangzása után, melyek szavait követték, Szécsen Antal gróf beszélt, kinek rövid beszéde kevés figyelmet keltett, sőt a támadt discursus és moraj általánosnak mondható. Nem fogadta el a törvényjavaslatot.

De annál nagyobb és osztatlanabb figyelmet keltette Vay Miklós br. koronaőrnek a meggyőződés hangján mondott kiemelkedően szép beszédét, ki egy történeti visszapillantást vetve azon törekvésekre, melyek 1825. óta a főrendiház reformjára irányultak és maig megakadtak, — mint mondá — szíve teljes meggyőződéssel fogadja el a törvényjavaslatot, mely nálunk a parlamentarismust betetőzni s a főrendiházat eddigi alárendelt szerepéből kiemelni van hivatva. A magas szempont, melyből a szónoklat kiindul s a széles látókör, melyben mozgott, éljenzésekre ragadták a házat.

Majd Vécsény József br. emelt szót röviden a javaslat ellen, a törvényhatósági választás mellett törve lánzsát s hangoztatva, hogy ha a megyék e záratnak a politikától, majd talál magának utat a politika — az udvarra és az utcára s támadnak aztán veszedelmesebb politikások, mint a megyei politika szövívői. Ez a frázis annyira megtetszett Prónay Dezső bárónak, hogy freneticus éljenzéseket intonált.

Következett most Csáky Albin gróf, kinek higgadt, tárgyilagos és tartalmas beszéde, mint máskor is leköté a ház figyelmét. A megválasztott időpont s a javaslatba hozott reform módok szempontjából tárgyalta és fogadta el a javaslatot, melyet nem kormányzati érdek vezet, mert a mostani főrendiház sokkal „kényelmesebb“ a kormányra, mint lesz a jövő főrendiház.

Erre az elnök az ülést rövid időre felfüggesztette.

Az ülés második felében, szünet után, gróf Zichy Henrik röviden ellenezte a javaslatot, míg Pongrácz Emil báró szabatosan és szépen pártolta azt. Füstich Pál gróf hangosan és derültséggel megrögzött a kormány ellen s a zsidó-rabbi ellen. Bethlen Gábor gróf röviden fejezte ki nézetét, a census ellen, de a javaslat általánosságban való elfogadása mellett, míg Esterházy István gr. röviden a vita befejezése iránti óhajtásának adott kifejezést. A hátralevő szók elálltak a szótól s br. Prónay Dezső élt zárszóval, az ellenzék zajos helyeslése közt. Utána Tiszai Kálmán felelt az ellenzék szónokoknak nagy figyelmet közt, mire — br. Prónay viszonylatosa után — a névszerinti szavazás következett és pedig, a ház szabályai szinrin, br. Dessewffy Aurél indítványa felett.

A szavazás a legfeszültebb figyelmet közt folyt le. Először a Dessewffy Aurél javaslatát fölött szavaztak. Az összes jelenlevő főpapság, élén Simor és Hajnald bíbornokkal nemmel szavazott; hasonlóképen az összes zászlós urak, főispánok s az egyetlen jelenlevő herceg is. Az első ellenzék szavazat a grófok sorából való volt, de a grófok s a bárók jelentékeny többsége szintén Dessewffy

A nyomor Londonban.

— Egy világváros árnyoldalai. —

Londonban imént e cím alatt „The bitter cry of ont east London“ kis füzet jelent meg, mely igen rikító színekkel ecseteli az angol főváros féltreös részeiben uralkodó nyomort és aljas életet, mely egész borzalmas meztelenségében tárul elénk. Az érdekes füzetből kiemeljük a következő részeket

Mint egyáltalában minden világvárosban, úgy Londonban is a legégetőbb kérdések közé tartozik a lakáshiány és az ezzel járó közegészség és közérköltetés ellenes botrányok, melyek talán sehol sem tűnnek fel oly bőségben és oly visszatartó alakban, mint Londonban. Vannak e városban egész negyedekek, hol minden egyes ház a rondaság és a büz soha kinen apadó fészket képezi, udvarok, hova még be nem süttöt a nap eltető sugara és a hol telítve van a levegő gyilkoló mazzakkal, hol undok férgek és patkányok, macskák stb, még undokabb dög testei hevernek szerteszét, fullasztó büzt terjesztve mindenfelé. Es a halál e kedvelt fészkei egyuttal a legduzsabb jövedelmező lakások Londonban, mert bár hihetetlen de mégis igaz, a sorstól üldözött szánalomra méltó áldozatok vagy a büny nyomorult bérenczei, kik e negyedekben összetalálkoztak négy, egész hat shilling (2.40—3.60 forint) heti bért, tehát 100—150 ftr éi bért fizetnek e lakásoknak gunyolt piszokfészkekért.

Félig összeomlott, összetekolt falu épületek minden egyes szobájában, vagyis odájában lakik egy két család, sőt egyszer egy nyomorult pinczejukban találtak egy apát, egy anyát, három gyermeket és négy — malacot. A szomszéd szobában himlőben fekdült egy ember, kinek felesége éppen akkor kelt föl nyolczadik betegyéből, míg gyer-

indítványa ellen s így a kormány javaslatát mellett szavazott.

Háromnegyed négykor hirdette ki az elnök az eredményt, mely szerint beadott összesen 315 szavazat, igennel szavazott 81, nemmel 234 s így Dessewffy indítványa 153 szótöbbséggel mellőztetett s ezzel b. Prónay Dezső módosítványa is elesett. Ezután a ház felállás utján, óriási többséggel elfogadta általánosságban a részletes tárgyalás alapjául a kormányjavaslatát, s a részletes tárgyalást a csütörtök d. e. 11 órákor tartandó ülésre tűzte ki.

Tanügyi jelentés

Hajdumegye és Debreczen sz. kir. város 1883-4. évi népoktatási állapotáról.

(Összeállította Kiss József kir. tanfelügyelő)

II.

A tanítók száma:

A megyében 147; kik közül képesített 137, nem képesített 10, rendes 135, segéd 12; férfi 143, nő 4.

Debreczenben a tanítók száma 67, ezek közül képesített 62, nem képesített 5; — 54 rendes, 13 segéd, 47 férfi, 20 nő. Összesen a megyében és Debreczenben a tanítók száma 214 volt. A megyében tehát 829.6 lélekre Debreczenben pedig 763 lélekre esett egy tanító; a megyében minden iskolára 1.96, Debreczenben pedig (a kereskedelmi iskolát nem számítva) 2.01 tanító jut; továbbá a megyében egy-egy tanítóra 112.5 Debreczenben pedig 86.79 növendék esik: ez utóbbi számításnál fölvannek véve az elemi, ismétlő, felső nép, polg. keresk. és magán iskolákba járók.

A mi az iskolai épületeket illeti, ezekre nézve a következő adatokat találjuk a jelentésben. A megye és Debreczen 106 iskolája közül saját házában volt a megyében 68, Debreczenben 28, együtt 96 iskola; bérelt helyiségben volt a megyében 7, Debreczenben 3, együtt 10 iskola. Volt az iskolai épületekben a megye 76 iskolájában 144 tanterem és 88 tanítói lakás; a Debreczen 31 iskolájában 70 tanterem és 49 tanítói lakás.

A tantermek közül kellő világítással bir a megyében 136, Debreczenben 69; kellő világítással nem bir a megyében 8, Debreczenben 1; kellőleg fel van szerelve a megyében 127, Debreczenben 70; sérthetőleg fel van szerelve a megyében 17; törvényes köllék nélküli egy sincs sem a megyében, sem Debreczenben.

Az iskolák mellett van a megyében 69 iskolakert, 55 faiskola, 48 testgyakorlótér; Debreczenben 17 iskolakert, 6 faiskola, 24 testgyakorlótér.

Az iskolák jövedelme tesz;

I. a megyében, középszézen 85,234 ftr, természetben 38,615 ftr; összesen 123849 ftr; II. Debreczenben, középszézen 51,216 ftr, természetben 11,726 ftr, összesen 62942 ftr; főösszeg 186791 ftr. Ezen jövedelmek származtak: I. a megyében 428549 ftr értékű ingatlan 28,850 ftr jövedelméből, 68,738 ftr tőke 3064 ftrnyi kamatjából, 17,204 ftr tandíjből, 14,818 ftr községi, 52005 ftr egyházi segélyből és 7968 ftr egyéb forrású jövedelméből. II. Debreczenben: 364937 ftr értékű ingatlan 21060 forint jövedelméből, 9845 ftr tandíjből, 28475 ftr községi, 3432 ftr egyházi segélyből és 100 ftrnyi egyéb forrású jövedelméből Ezen adatokból kitűnik, hogy az állam semmiféle segélyezéssel

mekei félig meztelenül, de annál piszkosabban szaladgáltak a büzhödt levegőjű szobájában Itt egy föld alatti konyhában hét ember lakik, kiknek borzalmas társa egy kis gyermek holtteste egy másik szobában nyomorog az apa, anya, hat gyermekkel, kik közül kettő skarlátban fekszik, egy harmadikban kilencz testvér, 29 évestől lefelé, keres éjelenként hajlékot.

Vannak itt szobák, melyekből az anya reggelenkint elküldi gyermekeit, mert nappal kiadja erkölestelen czeleokra és a fáradtan hazakerült szegény piczik csak éjfélkor nyerne beboosztatást, ha addig máshol nem sikerült találniuk nyughelyt Más lakásokban a lakók foglalkozása teszi kiálthatatlanná a levegőt és egyes szobákban a napközben el nem adott, rothadozó halak büze vegyül a száritásra kifeszített bőrök fojtó szagával.

Nem csodálkozhatni, ha ily helyeken a legelvetemedettebb erkölestelenség üti fel hajlékát. „A házasság“ — olvassuk az idézett műben — nem tartozik a szokásos intézmények közé e negyedben.“ S ez nem egyéb a pusztá valónál. — Ha azt kérdjük valakitől, vajlon összeadta-e az egyház az itt együtt lakó férfiakat és nőket, csak mosolyt nyerünk válaszul. Nem tud ilyesmiről senki semmit, nem is törődnek itt az ilyen dolgokkal. A fajtalanság és vérfertőztetés napirenden vannak és nincs a bűnök oly rafinrozott alakja, mely otthon ne volna e kerületben, hol az egyedüli gát, a teljes közösség ellen nem az erkölesi érzék, hanem a féltékenység.

Egész nagy épületek tele vannak tolvajokkal, prostituált nőkkel és a fogságból kiszabadult gonoszokkal — Van egy utca, melynek 35 háza közt 32 ocsmány örmházak gyanánt szolgálnak. Egy másik kerületben van 43 ily ház, összesen 428 bukott nővel, és leánnyal, kik közül sokan még a 12-ik

nem járul Debreczenben és Hajdumegyében a népoklak fenntartásához; ellenben annál nagyobb összegekkel az egyházak Hajdumegyében és a község Debreczenben. Megjegyezzük, hogy Debreczen város 100 ezer ftr-os nagy alapítványának kamatai, a mint a jelentésből kitűnik, mindezeideig nincsennek igénybe véve.

Érdekesnek látszik közölni azon adatokból is néhányat, melyek a községben az iskolahelyiségek és tanítói lakások, valamint egyéb jövedelmező ingatlanok értékét tüntetik fel. Legelső helyen áll Debreczen, s legutólsón Alsó Józsa. Az iskolák és tanítói lakások értékét illetőleg ilyen sorban következnek a községek egyuasután: Debreczen 263038 ftr; Bőszörmény 90800 ftr; Püspök-Ladány 28400 ftr; H. Szoboszló 28000 ftr; Földes 22000 ftr; Nánás 22000 forint; Egyek 18000 ftr; Nádudvar 12,600 ftr; B. Ujváros 11650 ftr; 6—8 ezer forint közt ének a h. dorogi, kabai, hadházi, szováti és tétleni iskolák. Iskolai tanítói szántóföldek, kertek, rétek, legelők, erdők értéke legnagyobb Debreczenben, (A jelentés valószínűleg e tekintetben hibás, miután egy helyen Debreczenből 364937 ftr, más helyen pedig 100 ezer ftr értékű jövedelmező ingatlan mutat ki.) Utána következnek: Nánás 19800 ftr, Szoboszló 18720 ftr, Nádudvar 18160 forint, Szovát 12800 forint, Ladány 12659 forint, Egyek 12000 forint, Dorog 10000 forint, Bőszörmény 9620 forint, Kaba 7100 forint; Földesen, hol az egész vármegyében a legjobban karban tartott s a legszebb iskolaépületek vannak, az iskolák jövedelmező ingatlanai csak 2250 ftr-t érnek. A megyék és Debreczen iskolai tanítói lakásai hatodfélszáz ezer ftr-ra vannak becsülve, egyéb jövedelmező ingatlanok pedig mintegy 250 ezer ftr-ra. (Ez a számítás azonban mint már felebb megjegyeztük valószínűleg hibás.)

Az iskolák kiadásainál következő tételek fordulnak elő:

A tanítók javadalmazására fordított a megyében és pedig a rendesekére 85791 ftr, a segédkére 2237 ftr, összesen 88028 ftr; Debreczenben: a rendesekére 40036 ftr, segédkére 3000 ftr, összesen 43936 ftr; a két törvényhatóság területén tehát együtt 131964 ftr. Egyéb kiadások (fűtés, tisztogatás, kisebb javításokra, tantermek felszerelésére, szegény gyermekek segélyezésére, tőkésítés, vásárlás, építkezésekre s más vegyesekre) tettek a megyében 35793 ftr-t, Debreczenben pedig 19006 ftr-t E szerint az összes kiadások a megyében 123849, Debreczenben pedig 62942 ftr-ra rugtak. Debreczenben ezenkívül kiadott a kereskedelmi iskolára 9950 ftr, kisedővódákra 3726 ftr, r. kath. árvaházra 8135 ftr, főgy. leti árvaházra 861 ftr, összesen 22672 ftr.

Ezen tételek alapján a megyében 1 rendes tanító fizetésére esett átlag véve 635 ftr, Debreczenben 741 ftr, 1 segéd tanító fizetésére átlag a megyében 186 ftr, Debreczenben 300 ftr, (a lakásértéke nincs beszámítva.) A megyében, az iskolák összes kiadásaiól egy növendékre esett 7 ftr 44 kr; Debreczenben pedig 9 ftr 73 kr. A megyében egy iskola fenntartása került átlag véve 1651 ftr 32 kr-ra, Debreczenben 2020 ftr 38 kr-ra.

Hajdumegye 1884. évi 648,264 forintot tevő adójának 19.4% a fordított népoktatási czeleokra, Eebreczen pedig a 374,452 ftr egyenes adónak 16.7% a.

A megye népoklakai közül jeles volt 31, jó 26, elégséges 10, rossz 9 (2 ref. 4 r. kath. 1 g. kath. 2 izr.); Debreczenben jeles volt 19, jó 10, elégséges 2.

évet sem töltötték be. Hogy mennyire súlydelt e kerületben az erkölestelenség, mutatja a következő eset. Egy misszionárius kiszabadított egy fiatal leányt az erkölestelenség örvényéből és külföldre utazó családnál helyezte el őt. Visszatértek rátámadt a leány nagyanyja, ki szomszédjai szánakozása mellett szitkokkal halmozta el az emberbarátot, mivel „megfosztott egy szegény öreg asszonyt egyetlen támaszától.“

Magától érthető, hogy az erkölestelenség e hajlékaiban böven szedi áldozatait az iszákosság nyavalyája is. Euston road kerületben minden 100 emberre esik egy egy korcsma. Leicestersquareban egy kápolna tö szomszédágában és körülötte nem kevesebb mint száz pálinkásbolt van, ezek közt is sok igen nagy. Ha belépünk egy ily büntfészekbe, önkénytelenül összerenzenünk, arra gondolva mily borzalmas élet uralkodhatik itt éjelen kiint, a mikor zsufolva vannak a sötét tivornyák.

Akadnak ugyan e nyomorultak közt is, kik becsületes munkával igyekeznek megkezesni kenyérüket; de mily szánalmas ezek sorsa? Egy hét éves gyermek könnyen kereshet 10 shillinget (6 ftr) hetenkint lopással; de mit kereshet pl. egy gyufa doboz gyárba, hol 1296 dobozt kellene csinálnia naponta, hogy annyit keressen mint a fiatal tolvaj. Ha varró gyárba áll be, hogy inget szegjen akkor 15 krajczárt fizetnek három ingért, úgy hogy legnagyobb erkölködés mellett sem tud többet keresni, mint 30 krajczár, mely pénzéből még a czérnát is magának kell venni. Ily körülmények között bizony megcsik akár hányszor, hogy egy szerencsésen anya félig meztelenre vetkezeti gyermekeit és elzalogosítja ruháikat, nem hogy pálinkát, hanem hogy fűtőszent vegyen számukra.

Valóban borzasztó képekben tárul elénk e szegény kerületben a nyomor. Brovy Arc.

Női kézi munkák tanították a megyében 21, Debreczenben 18 iskolában, házi ipar a megyében 18, Debreczenben 4 iskolában.

Iskolai népkönyvtár volt 18 községben, 38 iskolánál 2984 kötetnyi munkával

Az iskolai takarékpénztárak száma volt a megyében 24 659 betevővel, 369 ftr. 06 kr. betéti összeggel, Debreczenben pedig 20, 519 betevővel s 448 ftr. 50 kr. betéti összeggel.

Az 1883/4 tanévben az iskolák száma szaporodott kettővel, a tantermek száma 5-tel; de viszont megszűnt 2 iskola (egy pusztai és izr. elemi vegyes iskola). Szerkesztett 8 új tanítói állomás, de megszűnt 2 A tankötelesek száma 839-el, az iskolákba járók száma pedig 1409-el emelkedett Az iskolák jövedelmei szaporodtak a megyében 27,719, Debreczenben 3877 ftr-tal.

A jelentés többi része a népoklakai ügyforgalomra, a megyei és debreczeni tanfelügyelő alatt álló tan- és nevelő s egyéb filantropikus intézetekre vonatkozó múlt évi nevezetesebb eseményeikre, és a közgazgatási törvénnyel összefüggő hiányokra vonatkozik.

Végül egy táblázatos kimutatás áll Debreczen összes tan-, nevelő és filantropikus intézeteinek anyagi és szellemi állapotáról, az azokra tett kiadásokról. E kiadások következők voltak:

Ref. elemi iskolákra s árvákra 33 500 ftr. Róm. kath. elemi iskolákra 12,033 ftr, Ref. egyházi nőnevelőre 5718 ftr Hárting Gusztávné nőnevelőjére 600 ftr. Városi alsótag. foku ipariskolára 4281 ftr 62 kr. Elemi népoklak ref. egyházi nőnevelő és kisedővódák 263,937 ftr. beszeretének 6% kamata 15836 ftr. 24 kr. Izr. magán iskolák s tanmudthóra kiadás 2450 ftr. Kisedővódákra tett kiadás 3726 ftr. Róm. kath. árvaházakra tett kiadás 8135 ftr. Négyeleti árvaházra tett kiadás 862 ftr 27 kr. Város által tankötelek árvákra tett kiadás 3200 ftr. Ohat pusztai iskolákra tett kiadás. 1591 Kereskedelmi iskolákra 9950 ftr 37 kr. Összesen 101,883 ftr 50 kr.

Átlapozva e terjedelmes jelentést, valóban elismerésünket kell nyilvánítanunk Kiss József kir. tanfelügyelő urnak azért a fáradhatatlan buzgalomért, melyet Hajdumegye és Debreczen sz. kir. város népoktatási ügyének emelésére évek hozu sora óta kifejtett. Az eddig elért eredmény a legszebb díszlete az ö erélyének és törekvéseinek. Reménylünk, hogy az eddigi, léptekben haladva tovább, két testvér törvény hatóság népoktatási ügyeljt a törvény szabta magas színvonalra.

Napi hírek

— A debreczeni ref. egyház tanács-termében 1885 ik évi mártius hó 26 dik napján d. u. 3 órákor gazdasági ülést tartott. Tárgy: folyó ügyek.

— A debreczeni ügyvédi kanara választmányja által közzé tettetik, hogy Dr. Mandel Ignác szolnoki lakos ügyvéd a kamara ügyvédi lajstromába felvétetett.

— A debreczen-hajdunánási vasút Debreczen-vásártér állomása f. évi április hó 1-jével a gyors- és teherara forgalmánál át fog adatni.

— A „debreczeni felolvasó kör“ 18-ik azaz utolsó estélyét holnap azaz f. h. 26 an csütörtökön d. u. 5 órákor tartja a város háza nagyteremében, a mikor is először Dr. Scheer Benő ur olvassa: „Társadalmi bakteriumok“ cz. tanulmányát, mely után B. P. ur „Házasságok vigyázatok“ cz.

hibald lelkész beszéli, hogy egyszer ellátogatván e kerületbe, egész családot talált egy külvárosban üres ház padlásán. A férj elment volt hazulról munkát keresni és a 20 éves anya ott ült az üres lakbely egyetlen töredezett székén s egy hat hetes csecsemőt szoptatott, kinek testét születése óta ugyan azon ócska rongy fűdte. Az anyán egyetlen ruhadarab volt, az is rongyokban! A szobában még volt 6 gyermek, mind 13 éven alól meztláb, testüket is alig bírta fedni a rajtuk levő pár rongy. Ez egyetlen ágyban hetek aludtak éjelenként, míg a legidősebb leány pedig a földön halt.

Megrendítő eseteket beszélnek az e kerületbe tévedt látogatók. Itt egy szegény 3 éves gyermek egy darab pi zkos kenyérszed föl a földről és édesdeden rágiósálja. A ajtóban áll egy 12 éves kis leány, kit meg szólítunk: „Hol van anyád?“ — „A tőbolydában.“ — „Mióta?“ — „Vagy 15 hónapja.“ — „Azután ki gondoskodik rólatok?“ — A leány ki a gyufa dobozok készítésével foglalkoztat azt feleli: „En gondoskodom úgy a hogy lehet, kis ösémről és hugaimról.“ Egy másik házban kilencz anyanélküli gyermek találunk a szerencsétlen szülőt megölte a fájadalom, mikor látta mint gázolja el a kocsit egyik gyermekét. A kilencz gyerek egy szobában hál — két ágyban, míg a szomszéd pincze konyhában másik kilencz gyermek nyomorog éhen és félig meztelenül.

E nyomoron némileg segitendő, elhatároztá a „Congregational Union“ e czélra küldött bizottsága, hogy egészséges helyeket szegényes, de jó és kényelmes lakásokat építenek a szerencsétlen teremtések számára — de hogy fog e és mikor sikerülni a szép feladat kivitele, az még a jövő kérdése.

humorisztikus negyedéves t... A rendező bi... ség pontos m... közönség rész... tettem le j... j o s, mint a... esolatban új... tagjainak —... gyelmét a... összejövetele... szállóában t... jövetelének... féle“ humoros... pezni, a mely... szatirizálja a... sokra, valami... zonségre nagy... denkinek kij... valószínűleg... tagja Németh... — Hym... réz és vasút... Er z s é b e t... Pál gőzmalom... — E. K... művész vasá... három estére... fellépte „Az... mint Ádám... mint Kolozs... d u l a s a“ e... melyben a m... D brecczenben... — Van... hétfőn még n... ugy tegnap... A r a d i G e z... polgármester... delmét kimer... előleges... nek kellene... tegnapi szá... tulbuzogásb... nem foglalt... végett tartó... Feleletünk ig... a közönség... s bernék azt... s i t e s é r e... kénytele... napon belő... szab. kir. D... néhány sorn... nagy közöns... melynek érde... nem az Ara... indulat, kit... magyar emb... gó és értelm... kiről vélen... mikor pályáz... ket a színhá... személyes... nagy közöns... rnyk, jó elő... igazgató val... hamedán va... hogy Aradi... gas színvonal... s i y tudat... kezdje meg... „Kötelesség... tet emelni“,... ben mindig... hat s legyer... job barátja... — Szi... Offenbachn... retjét „Orp... lomját kára... a színházban... jezzét I v a... a debreczei... rette-színűs... bérkoszoruva... Az előadás... r á n d Gyul... hien Egyű... Nyílt jelené... retet érdem... k. a. H a l i... hály és S a... kintetből le... latba, hogy... gó legyen... Ó r l e y F l ő... betegség k... Cupidó szer... n é vette át... oldotta meg... — A... lasztmánya... főiskolai gyű... János alelnö... — A... ve a közöns... — Egy... regnél. Az... szemá két... elseje a dra... ruhájában le... szerint a le... ják hozni e... bekeszet, m...

tanították a megye-
18 iskolában, házi ipar-
ezekben 4 iskolában.
tár volt 18 községben,
nyai munkával
ékpénztárak száma volt
tevével, 369 f. 06 kr.
ezekben pedig 20, 519
0 kr. betéti összeggel.
ben az iskolák száma
a tantermek száma
egszűnt 2 iskola (egy
regyes iskola). Szerre-
omas, de megszűnt 2
a 839-el, az iskolába
9-el emelkedett. Az is-
aporodtak a megyében
877 f. rttal.

és népközlői ügy-
és debreczeni tanfel-
és nevelés s egyéb
re vonatkozó múlt is-
eseményekre, és a köz-
összeütköző hiányokra
átos kimutatás áll D. h.
elő és filantropikus in-
zellemi állapotáról, s
król. E kiadások kö-
ára s árvákra 33 500 f. rttal
akra 12 033 f. rttal, Ref.
18 f. rttal Harting Gusz.
0 f. rttal. Városi alsóbb
f. rttal 62 kr. Elemi nép-
névelde és kisdóvó-
rtekének 6%, kamajta
magán iskolák s tal-
rt. Kisdóvódókra tett
kath. árvaházakra tett
gyeleti árvaházra tett
Város által tankötele-
00 f. rttal. Ohat puszta
1591 Kereskedelmi is-
t. Összesen 101,883 f. rttal.

edelmis jelentést, való-
li nyilvánítanunk Kiss
ó urnak azért a f. rttal
melyet Hajdu megye
város népközlés ügy-
szu sora óta kifejtett
ny a legszébb dícsérete
véseinek. Reménylünk
ben haladva tovább, a
tóság népközlés ügy-
magas színvonalra.

ref. egyház tanács-
mártius hó 26 dik nap
zdasági ülés tartatik.

ni ügyvédi kamara
zzé tétetik, hogy Dr.
ti lakos ügyvéd a ka-
ába felvétellett.

humoristikus meséje fog Papolczy Zoltán
negyedéves theologus ur által felolvastatni.
A rendező bizottság nevében kérem a közön-
ség pontos megjelenését. A körön kívül álló
közönség részére tek. Göltl Nándor urnál
tettem le jegyeket. — Csiky L a
j o s, mint a kör jegyzője. — Ezzel kap-
csolatban újból felhívjuk a kör összes
tagjainak — valamint az érdeklődők fi-
gyelmét a „felolvasó kör” holnapi társas
összejövetelére, mely este 8 órakor a „Korona”
szállodában fog megtartatni. A társas össze-
jövétel egyik érdekes pontját egy „Epilog-
féle” humoros verszetet fölolvassáa fogja ké-
pezni, a melyben egy névtelen józsi tréfával
satirizálja a felolvasások tárgyait. A felolva-
sókra, valamint a felolvasásokat látogató kö-
zönségre nagyon érdekes leendő ez, mert min-
denkinek kijut a szatyrából Ezen verszetet
valószínűleg szintársulatunk igen kedvelt
tagja Németh József ur fogja felolvasni.

— Hymen. Özevgy Szilágyi Józsefné
réz és vasöntő tulajdonos kedves leányát
Erz s é b e t e t eljegyezte D e m e t r o v i c s
Pál gözmalmi főmolnár.

— E. Kovács Gyula a nagynevű szin-
művész vasárnap kezdti meg szinpadunkon
három esteire terjedő vendégszerelését. Első
fellépte „Az ember tragoediájában” lesz
mint Ádám. 25 éves jubileuma alkalmából
mint Kolozsvárt úgy itt is „Pál for-
d u l a s a” című vígjáték fog színpadunkon,
melyben a művész először lépett a szinpadra
D e b r e c z e n b e n .

— Van-e szinzigazgatónk? A minthogy
hétfőn még méltán írhattuk azt, hogy nincs,
egy tegnapi készséggel jelentettük, hogy
A r a d i G e r ő szinzigazgató levelet intézett
polgármester ur ó nagyságához, melyben kése-
delmént kimentti Ezzel a szinzigazgatói kérdés
elő l e g e s tárgyalását egyelőre befejezett-
nek kellene tekintenünk, ha a „Debreczen”
tegnapi számában egy — reméljük, csak
tulbuzgóságból — ellenünk intézett cikk
nem foglalatnánk. A közönség tájékozása
végett tartozunk erre a választ megadni.
Feleltünk igen egyszerű. Mi és velünk együtt
a közönség sem tarthatja nagyon pontos em-
bernek azt, a kinek kötelezettsége telje-
sítésére 48 órai zárhatáridőt
kénytelen a tanács adni s kinek 23
napon belül nem volt annyi érkezése, hogy
szab. kir. Debreczen város polgármesteréhez
néhány sornyi levelet intézzen. Ezt a város
nagy közönsége iránt tartozó kötelességünk,
melynek érdekeit képviseljük, mondatta velünk,
nem az Aradi Gerő ur személye iránti roz-
indulat, kit mi nemcsak talpig becsületes
magyar embernek, hanem lelkiismeretes, buz-
gó és értelmes szinzigazgatónak ismerünk s
kiről véleményünket már akkor elmondtuk,
mikor pályáznai jött ide Debreczenbe. De min-
ket a színház ügyében nem vezérlehetnek
személyes rokonszenvek, hanem csupán a
nagy közönség érdeke. Mi jó társulatot aka-
runk, jó előadásokat s nem törődünk a szin-
igazgató vallásával, miatunk lehet akár mo-
hamedán vagy budhista is. — Óhajtuk,
hogy Aradi ur a debreczeni színházat mag-
as színvonalon álló műintézetnek tekintse,
s jó tudattal edzőlve teljes bizottsággal
kezdje meg itt működését. Ó maga is mondá:
„Kötelességének fogja tartani a deb. színház-
tet emelni”, ugy legyen; részünkről ez eset-
ben mindig a legmelegebb pártolásra számít-
hat s legyen meggyőződve hogy az a leg-
jobb barátja, a ki vele ily öszintén beszél.

— Színház. I v á n y i Mariska k. a.
Offenbachnak egyik régi, kedves zenéjű ope-
rettjét „Orpheus” választotta tegnapi jutu-
lomjátikára Szépszámi közönség volt együtt
a színházban, hogy rokonszenvének adjon kife-
jezést I v á n y i Mariska k. a. iránt, a ki a
debreczeni színházban fejlődött jó ope-
rette-színésznővé. — Kileptekor szép ba-
bérkoszorúval és lelkes táppsal fogadta. —
Az előadás keretéből különösen kivált B o
r á n d Gyula (Stya) a ki mind-nben, feled-
hetlen Együdünket kopirozta ritka sikerrel
Nyílt jelenében is sok tapsot kapott. Dícsé-
retet érdemelnek még E r d é l y i Marietta
k. a. H a l m a i n é, N é m e t h, K i s s M i-
hály és S a j ó a kik a jutalmazott iránti te-
kintetből legjobb tehetségüket vetették —
latba, hogy az előadás kerekded és összevágó
legyen. Ez sikerült is. Sajnáljuk, hogy
Ó r l e y Flóra k. a. kedves színművésznők
betegség következtében nem léphet fel
C u p i d o szerepében. Helyette K r e c s á n y i
n é vette át a szerepet és feladatát sikerrel
oldotta meg.

— A Debreczeni felolvasó kör vá-
lasztmánya. f. hó 28-án d. u. 5 órakor a
főiskolai gyűlésteremben gyűlést tart. Kovács
János alelnök.
— A nagyerdei gözfürdő mátlól kezd
ve a közönség használatára ismét megnyílt.
— Egyenruha változtatás a hadse-
regnél. Az „Armeeverordnungsblatt” tegnap
száma két körrendeletet közöl, amelyeknek
elsője a dragonyos és ulánus ezredek egyen-
ruhájában lényeges változtatást követel. E
szerint a legközlebbi három év alatt be fog-
ják hozni ezeknél az ezredekénél is a prémes
bekecsét, melyet ezen ép úgy, mint a huszá-

rok, vállra vetve tognak viselni. A bekecs fe-
lete báránybőrrel lesz bélelve s az ulánus
tisztelnél rajta lesz hátul az aranyrójt, mel-
lyet ezek a rendes szolgálati kabátban visel-
nek. A második körrendelet a bluzok letéte-
lér vonatkozik a téraparancsnoksági tisztel-
nél, a hadsegédekénél, s kir. kabinetiroda s a
táborok törzs- és főtisztjeinél.

— Debreczen az orsz. kiállításra. A
helybeli kiállító közt van L ő r i n c s á k
László jónövű aranyműves is, ki az orszá-
gos kiállításra egy meglepő kivitelű ezüst
babér koszorút készített és küld fel. —
Volt alkalmunk e remek ötvösművet megte-
kinteni, melynél a készítő a babér levelek
természeti alakját a lehető leghívőbb és
igen sikerülten utánozta. A mestermű közel
300 kisebb nagyobb darabból van összeál-
lítva.

— Husvétii kéjvonatok B é c s b e Hus-
vétkor, április 4 én kéjmeneteket rendez az
osztr magy. államvasút-társaság valamennyi
vonaláról Bécsbe és Budapestre igen mérsé-
kelt árak mellett. E napon Budapestről-Bécsig
(oszt. államvaspálya) és megfordított irány-
ban egy-egy külön vonat közlekedik leszá-
lított menet díjak mellett A menetérti jegyek
10 napi érvényességi tartammal bírnak. A
külön vonat elindul Badapestről 10 óra 30
perckor este, Bécsből 10 órakor este. Vissza-
utazásra a futárvonatok kivételével, bármely
vonat használható. Visszamenetelkor az utaz-
zók tetszés szerint bármely állomásra a tér-
jegyek érvényességi tartamán belül egyszer
fébbe lehet szakítani, mi mellett az utas, mi-
helyt a vonatot elhagyja, azonnal az állomási
főnöknel tartozik bemutatni jegyét, hogy az
utazás felbeszakítását a jegyen megjegyez-
hesse.

— Uj gyorsvonat. A magyar kir. ál-
lamvasutak igazgatóságától vett értesülés
szerint a budapestiakkai vonalon közlekedő
501. és 502. számú gyorsított személyvona-
tok f. évi március 14-től kezdve „gyorsvo-
nat” elnevezést nyertek.

— Az országos kiállításról. A magyar
vasutak az orsz. kiállítási bizottság közben-
járása útján a kiállítóknak a fővárosba való
utazásaiknál folyó évi április hó végéig azon
kedvezményt engedélyezték, hogy az orsz.
bizottság részéről kiadott igazolvány felmu-
tatása esetén egy fél II. oszt. jegyvál-
tása mellett a III-ik és egy egész III. oszt.
jegy váltása mellett a II-ik kocsiosztályt
használhassák. Igazolással a bejelentő ivre
vezetett elfogadási igazolvány szolgál. — A
központi lakásirodánál március 21-ig ösze-
sen 420 lakás van előjegyezve.

— Relytélyes eltűnéseiről beszélnek
két nap óta Bécs üzleti körében. A florin-
dorfi Müller-félcukor-gyár főmérnöke, Wein-
rich, ugyanis pár nap előtt elutazott, holott,
miután egy évvel ezelőtt mintegy tíz millió
forintnyi passzával csődött mondott, s ez ügy
még lebonyolítva nem volt, Ausztriát elhagyta
nem lett volna szabad. Weinrich rövid idővel
ezelőtt a Londonba utazásra engedélyt kért
hitelezőitől, de ezek illetékelemek tar-
tották magukat az engedély-
adásra s Wienrichet a törvényszékhez uta-
sították, de az engedélyt — bécsi lapok hire
szerint — itt nem kapta meg. Weinrich
mindazáltal elutazott, a rokonok állítása
szerint az „illetékes hatóság engedélye”
folytán Londonba, Duncan cukorgyárhoz,
kinél több hónapon át fog időzni. Mint azon-
ban lapunknak mai kelettel Bécsből távirják,
Weinrich csakugyan hitelezői elől szökött
meg s a köröző levél ellene legközelebb már
ki fog adni.

— Halálos névnap. A „Sz-g” ugrai
levelezője tragikus kimenetelű Sándor napi
névnapról értesít. Öreg Erős Sándor Ugrán
vagyos földművelő f. hó 18-án magához
hívatta kenyeres pajtáját Tóth Jánost, hogy
ennek társaságában üljön meg 76-ik névnapját.
A 78 éves Tóth János engedett a meghívás-
nak s elment szomszédjához, mivel vacsora
után kedélyesen borozgatni kezdtek Ugy éj-
fél felé arra a pontra jutottak, melyen a
magyar ember kötődni szeret s ekkor a két
öreg szemére hánytva egymásnak itt-ott rová-
sára irt adósságot. A jól indult mulatságnak
erre szomorú vége lett. Heves szóváltás után
Tóth János kapát ragadott a kezébe s avval
egy ütötte nyakszirtén Erős Sándort, hogy
ez azonnal szörnyet halt. Tóth azonban nem
hitte, hogy olyan jól talált s az izgalom
hevében több ütést mért még rá, melyek egyike
kezét, másika oldalszélét törte el, harmá-
dika pedig arczát zúzta össze a szegényöreg
embernek. A gyilkos tette elkövetése után
azonnal elindult N-váradra s itten a járás-
bírósnál fejjelentette magát. Erdekes, hogy
a gyilkosságot nem vallá nyíltan be, csak
azt emlegeti, hogy tudja, miszerint ha oda
nem megy névestére, öreg ezimborája még
ma is élne. A nagyváradi-vidéki kir. járásbí-
róság részéről tegnapielőtt Grám Károly
járásbíró a színhelyre utazott s ott a szem-
lét megtartotta s egy idejűleg a hullát fel
is boncoltatta.

— A párizsi társadalom felső rétegei
ben egy új járvány kap lábra, mely mor-
phinomanianak nevezhető. A tü vékonyságu
befekendőt, mely morphiint tartalmaz, majd-
nem minden pipere asztalon megtalálhatjuk. A
mint a befekendés megtörtént, megszűnik
minden idegesség, magra, melancolia. Oly
kellemes zsihbada fogja el a testet, mint
a minő a jó hor élvezete után kialudt má-
mortól ered. Eme kellemes érzés után azon-
ban nem álom következik, hanem a szem-
lemi erőknak általános ellankadása és a

morphint élvező minden érzéket előli káb-
ultságba esik. — A tiszta pillanatok
ban a lehangoltság mind jobban fokozódik,
és mind gyakrabban kel a befekendésben
menedéket keresni, melynek hatása romboló a
testre és lélekre. A morphiint élvező elveszti
étvágyát nem tud aludni, izmai megmerednek
és feltűnő módon megöregszik. Nincs érélye,
akarata: kötelességérzete megszűnik. És ha
maga a morphiin elő nem készíti a korai hal-
lát, az illető legtöbb esetben öngyilkossá lesz.
A kis morphiin-befekendő elválatlan tár-
sa a párizsi világhülyeknek, ép úgy magával
hordozza, mint batiszt zsebkendőjét vagy na-
pernyőjét. Elviszi magával a talájkára, ha
szellemet és szenvedélyt akar kifejezni.

— Az exkhedive boszjaja Ismail basa,
Egyiptom volt alkirálya, aki állását tudvale-
vőleg Anglia miatt volt kénytelen elhagyni
a legnemesebb módon állott boszut, amennyi-
ben a Gordon szobor javára 100 fontot küld-
ött a következő levél kíséretében a lord-
marhoz. „Van szerecsém önnek egy 100
fontos váltót küldni, melyet legyen szives
nevem alatt a Gordon szobor javára
nyitott gyűjtőívbe jegyezni. —
En a legnagyobb tisztelettel és nagy barát-
sággal viseltetem Gordon tábornok iránt, s
melyen megvagyok indulva e kitűző ember
elvezetése miatt, akinek kiváló tulajdonsá-
gait megbírtam becsülni, s a ki országomnak
és a polgárosodásnak nagy hasznára vált
mint sudáni kormányzó, amely állást rábizni
szerecsém volt; mint ilyen kitűnő szolgál-
tákat tett. Fogadja stb Ismail”

— Fölfegyvertett szerkesztőség
Nyiregyháza most két lap marakodásán épül
a közönség. Az „Ebredjünk” az egyik, a
„Nyirvidék” a másik. Mindkét lap szerkesz-
tője teljes odaadással és buzgalommal szol-
gálja a város és vidék közügyeit, de éppen
nem „karöltve”. — Sőt ellenkezőleg, karuk
erejével akaruk egymás ellen argumentálni
F. hó 20-ikán ugyanis Mikecz József az
„Ebredjünk” szerkesztője bottal támadta meg
Jóba Elekét, a „Nyirvidék” szerkesztőjét. —
Hogy „nagyobb botrány” nem történt —
mint a „Nyirvidék” írja — csak Jóba eré-
lyes föllépésének s azon kijelentésének kö-
szönhető: „ha le nem eresztet botodat, ösz-
szetörlek gazember!” Ez eléggé erélyes kijel-
entés azonban ugylátszik még sem volt
eléggé hatásos, mert Jóba ur lapjában most
még azzal a másik kijelentéssel toldja meg,
hogy szerkesztőségének személyzete a önvé-
delmére „teljesen föl van fegyverkezve.” (r)

Irodalom és művészet.

Ráth Mór kiadásában ismét egy nagy-
becsű munka jelenik meg fűzetenként. Ez B.
E ö t v ö s J ó z s e f től a „XIX. század uralko-
dó eszméinek befolyása az államra.” Az
egész munka, mely most harmadik kiadást
ér, 16 fűzetben fog megjelenni. Egy-egy fű-
zet ára 50 kr. Az első fűzet ép most jelent
meg. Hogy a külső kiállítás is a legdisze-
sebb, az Ráth Mór kiadványainál magától
érthető.

„Főrendiházunk reformjához” cím
alatt gróf Kreith Béla egy fűzetet bocsátott
ki, mely e jelenleg nagyérdékű kérdéssel fog-
lalkozik.

— Magyar styl. Irta: Dr. R é t h y
L á s z l ó. A magyar styl tisztaságáért küzd
e kis röpirat. Kapható az akadémiai könyv-
kereskedésben (Knoll Károly és társa.) Buda-
pesten.

A nemzeti színház legközelebbi pre-
miereje pértéken lesz, amikor is „A z e l s ő
sz e r e l e m.” S o m l ó Sándor darabja ke-
rül szíre, R á k o s i Jenő „A báróné leve-
lei” e. vigjátékát ápril vége felé adják Csiky
Gergely „Lidia”-ja májusra van kitűzve, ha
Csiky addig elkészül a szükséges változta-
sokkal. A nyáron idegen darabokat adnak,
u. m. D u m a s „Dénis”-ét, a címszerepben
Helvey Laurával, s Clarietie „Zilah
herceg”-ét. Előirányzatba vették G o u d i n e
bohózatát, „Clara Soleil”-t is. Az öszre ma-
radnak „Antonius és Cleopatra”, „Faust” stb.

— Odry Lehel Bécsben. Tegnap lapunk
már jelentette a nagy sikert, melyet tegnap
O d r y Lehel operánk tagja, a bécsi udvari
operában aratott, mint „Hamlet”. A bécsi
lapok egyhangulag oda nyilatkoznak, hogy
Odrynak határozottan igen szép sikere volt.
Nemcsak rokonszenves hangja, hanem ügyes,
izlésre méltó játéka is tetszést aratott. Odry
még többször is fel fog lépni.

A tulajdonképeni ezen országban uralkodó betegség.

Mint valamely tolvaj, e j e l t e p e z meg
benűnűket. Némelyek mell- és oldalnyílásában,
olykor derékfájásban is szenvednek; bágvad-
sag és amosság által lep-tök meg, szájuk iz-
rosz, gyomruk mint egy kövönnyá várnak,
s olykor gyomrukban bizonyos zsihbada-
ságot éreznek, mely ekkor s általában nem omlatná ó,
S e m e i becsuk. Kezei s lábai hegyek s tupa-
dósek; s is id re ra köhögés áll be, elint-
csak száraz, uszány hónap matavál azonban
bizonyos zöid szűt kisöppessel párosulva: az
illető folytonos bagyadságot érez, az a om nem
bozza meg n-ki a k-llő pihentést; azonnali
idegesség, ingerlített s rozskadótva válik, bal
sejtelmek gyötrik; ha birtelen fokek, szébbü
dést ére, s az egész világ keringeni lászik
vele; bécsi eldujnának, böre olykor száraz és

forró lesz, vére megöregedik s megalszik, szem
fehére megárgul; vizelete csekély s sejtőzűdű
- hosszabb ideig való állás mellett ülledek vá-
is ki bűle; továbbá az étel gyakran felbű-
fűz, mi közben néha edeses néha pedig sava-
nyus ízt érez, mit gyakorta szivdobogás követ!
látása évész, szeméi előtt setét foltokat lát, s
a legnagyobb fokú kimerültség és elgyengülés
vesz rajta erőt. — Mind ezen körtünetek fel-
váltva lépnek fel, s bizton felvehető, hogy az
ország népességének majdnem egyharmada ezen
betegség egyik vagy másik nemében szenved.
— Tapasztaltatott, hogy ezen betegségek lé-
nyege az orvosok által gyakran felismertett;
nemelyek által májbaj gyanant, mások által
mint veséb j stb. lett gyógykezelve, a nélkül,
hogy ezen különböző gyógykezelések közül csak
eg is sikeres lett volna, míg ellenben a „Shä-
ker-kivonat” ezen betegséget minden egyes
esetben elhárította. Ezen kitűnő gyógyszer va-
lamennyi alább felsorolt gyógyszerterában meg-
kapható.

Oly egyéneknek, kik dugulásba szerved-
nek a „Seigel-féle has hájtó labda
csokra” van szükségük. A „Shäker-kivonat-
tal” kapcsolatban. A Seigel-féle has
hájtó labdacsokok meggyógyítják a dugu-
lást, elűzik a lét és a meghalást, megsza-
baditnak a főfejástól s elfojtják az epekiömlést.
Ezek a legbizosabb, legkelelmetesebb s egy-
szersmind a legkötele-e-ebb labdacsokok minden
eddig készítették között. A ki ezekkel csak
egy kísérletet is tett azok használatát bizonyára
nem fogja abban hagyni. Eryhdeden s minden
legkisebb fájdalom előidezése nélkül hat.

Ára egy palack „Skäker-féle kivonat-
nak”, 1 f. rttal 25 kr., 1 doboz „Seigel-féle
has hájtó labdacsokoknak” 50 kr.

Magyarországi foraktár:
Budapest, Török József gyógyszerterára király-
utca 12. Debreczenben: Dr. Rotschnek Emil,
Vecey Győző, Göltl Nándor gyógyszerterában.

DEBRECZENI SZINHÁZ.
VIII. Bérlet. szünet.
Csütörtök márcz. 26.
Váratlan vendég.
Vigj. 1 felv. Tanyai Gézáttól.
Jól örzött kisleány.
vigj. 1 felv.
végül
A dajka.
operette 1 felv.

Felolvasó szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Függelék: Karczag Vilmos.

Nyílt-tér.

FIGYELMEZTETÉS.

A helybeli lapok útján értesültem arról,
hogy — volt feleségem Kecskés Juliánna a
kis csapó utcai 789-ik sorszámu háznak és
halápi 4 boglyás kaszállónak felerészét áruba
bocsátotta, eladóvá tette.
Mint hogy a 789 ik sorszámu ház és ha-
lápi 4 boglyás kaszálló birtoknak emiltett fele
része a Kecskés Juliánának jogos tulajdonát
soha nem képezte s nem képezi, és abban
neki egy garasa sem foglaltatik, mint hogy
továbbá Kecskés Juliánának az eladóvá tett
ingatlanokhoz, vagy azok legparányibb ré-
széhez is soha semmi féle joga nem volt és
nincs ma sem: ennél fogva jóakarattalug fi-
gyelmeztetek minden becsületes embert, hogy
az eladóvá tett birtok részek felett Kecskés
Juliánával alkuba ne bocsátkozzék azokat
megne vegye, mert pénzét hasztalan dobná
ki s önmagát károsítaná meg.
Debreczen 1885. mártius 20.

Orosz István.

Dr. Deák,

budapesti fogorvos,
(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard ud-
vari fogorvos és udvari tanácsos segéd-
orvos) Debreczenbe tévén át műkö-
dését, ti-zzelettel jelenti, hogy mindennemű
FOG- és SZÁJBETEGSÉGET
gyökereken keze, odvas fogakat a
legkisebb bonyolultságban a legkisebb
töm (plombiroz,) úgy, hogy azok hosz-
szu éveken át hasznáhatókká maradnak.
Készít egyes műfogakat és egész
fogsorokat a legújabb amerikai légnyo-
matu szerkezet szerint.
A fogkő, vagy bármily lerakodmány
által éktelelné vált fogakat kitisztítja.
A használat anna lett fogakat és
gyökereket eltávolítja.
Rendel d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4
óráig, HAJDU-ház I-ső emelet, a „Bika”
szállodával szemben.
Bejárát Nagycsapó-utca 1-ső kapu.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár jogügyek igazgatósága végrehajthatónak Liederman Mihály végrehajtást szenvedő elleni 5975 f. 66 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a kir. járásbíró) területén lévő és Debreczen városában fekvő a 2251 sz. tjkönyvben A I. 1. 2. rendszámú ingatlanra az árverést 3077 f. 50 kr. b. ar. zennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi április hó 11-ik napján d. u. 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 307 f. 70 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át kell szolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1885. évi február hó 23-ik napján.

A debreczeni kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság.

Szogyeny
elnök.

Szabó
aljegyző.

**A LEGJOBB
CZIGARETTA-PAPIR
a valódi**

LE HOUBLON
francia gyártmány.

Cawley és Henry-től Párizsban.
Utánzásoktól mindenki óvatik.

A cigarettapapír csak akkor valódi, ha minden egyes lap **LE HOUBLON** bélyeggel és mindenik boríték az allant álló védjegyvel és aláírásával el van látva.

500 ASZTALI SZIGARETTA
FAC-SIMILE DE L'ETIQUETTE 17 Rue Berger à PARIS

Jó kereset.

Debreczen és vidékére egy képviselő, kinek jó ösmerettsége van építő körökben, kerestetik.

Csász. kir. szab. gerenda-gyár

Rosenthal E. S. utódai

előbb Clark és társa London

Bécs, I. Kärntnerstrasse 14. I. emelet.

Egyetlen és tökéletesen használható szer, ha minden egyéb a hajhullás és kopaszság ellen nem használható eredeti Bay-Rumom. A haj kibullását 8 nap alatt teljesen megszünteti, háromszor annyi idő alatt, mint a más hasonló készítmények. Fejkorpa és más tisztáltságot okozó elváltozások. Mint fejmosó-víz az öltözőasztalokon nélkülözhetetlen. Ár 1 f. 40 kr. Főraktár Wessely J. okleveles gyógyszerész, Bécsben, I., Augustinerstrasse 7 sz. Pontos címzem nélküli palacsokok - hamisítványok 118 Postai széküldés anonimként.

Raktá : Minden nevezetes gyógyszerárban.

Vetemény mag,
gazdasági, konyha és virág kerti magok,
ugy burgundi,
és legkitünőbb faj obernordorfi takarmány répa,
mint angol perje,
és a legszebb pázsit fűmag,
legjobb minőségben s jutányos árak mellett kaphatók

GASZNER KÁROLY
fűszerkereskedésében Debreczenben.

LASSON WILLIAM-féle HAIR-ELIXIR
A legjobb szer a haj erősítésére és növesztésére.
(Egy üveg 3 f. r.)
Debreczenben valódi minőségben egyedül csak SZEPESSY és KERESKES urak kereskedésében kapható.

ÁRJEGYZÉK

az „ISTVAN“ gőzmalom
készítményeinek
— készpénz fizetés mellett. —

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

ingyen zeákkal.

AB Asztali dara nagyszemű	100 k.
C. Szinte középszerű	18.20
0. Királyliszt	17.20
1. Lángliszt	17.20
2. Monthiszt	16.60
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű	100 k.
4. " 2-od rendű	15.80
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű	15.-
6. szinte 2-od "	13.40
7. Közép kenyérlisz 1-ső "	12.60
8. " 2-od "	11.60
8 1/2 Barna " 1-ső "	10.20
8 3/4 " 2-od. á 70 kgr.	9.20
9. Lábliszt " á 70 kgr.	7.60
10 Veres liszt " á 50 kgr.	4.80
11. Finom korpa zsákkal 50 "	4.80
11. " " zsák nélkül	4.20
12. Durva korpa zsákkal á 50 kgr.	4.20
12. " " zsák nélkül	3.60
Simán őrlött búzaliszt zsákkal 75 kgr.	8.50
Ugyanaz " " nélkül	8.20

DARA és LISZT.

25 kilós zacskókban
100 kilogramm zacskóval együtt

60 krajával drágább.

Debreczen, 1885. jan. 17.

Kisebb vételknél 60 krral drágább.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”
legújabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT
KÖNYVNYOMDÁJA
DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munkagyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iven, hivatalos nyomtatványok,
MINDEN ALAKBAN
ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,
FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYASZJELENTÉSEK LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK,
báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek
a legjutányosabb árakon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Szerk esztős
Piacz SIMONFFY-ház
HIR
előfizetési pénze
valamint a l
minden közle
börmentelen lev
XII. é
A
(ó) Ho
telt szónok
felsőházi tag
merő szemfé
már régen
ama felfogá
tett törvény
fosztani a v
akar czukro
oda vergál,
vaslatát, me
határozottan
ról is elfog
nyizmusnak
egyéb. Ok,
szerre csak
repét játszá
zselvén a me
derez-féle,
a lólabakna
bár a megy
gyunk, s jó
mekeknek s
val utasítja
szavaknak
az eszmét
tartjuk, hog
kissé :
Hát el
hogy alkotn
a parlament
lönálló pol
hogy szükség
működését
gyékre, mi
ség nem lé
ket önmagu
tén belül az
éghajlatilag
lis területét
küknök mi
gyei benső
nek közpon
laki azt ké
A „Debre
Vé
S midő
elbámulva
sugva hozát
— Ann
Izidóra férje
Egyetlen 1
forint!
Es a m
beli birtokos
neki egy pu
Ugy ta
beli vőhöz m
Baranyi és
Leányuk ha
valami nagy
hogy ő neki
Nem lehet
csillogó föllé
valami társa
de volt amel
vetelő, vala
mire teljesen
Nemi s
szemlélődés.
látott. Megsz
helybeli cor
tást : egész
kik félve, sz
quetten s na
ki pipájukból
szermésmes
tyűjükkel kit
s nagy kend
kik szinte n
Judit k